

Rolnummer 938
Arrest nr. 27/96 van 18 april 1996

A R R E S T

In zake : de vordering tot schorsing van de artikelen 7, § 1, 54, 85 en 86 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen, ingesteld door de Christelijke Centrale van het Personeel bij het Technisch Onderwijs en P. Boulange.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en L. De Grève, en de rechters H. Boel, P. Martens, G. De Baets, E. Cerexhe en R. Henneuse, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *   *

I. *Onderwerp van de vordering*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 29 februari 1996 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 1 maart 1996, is een vordering tot schorsing van de artikelen 7, § 1, 54, 85 en 86 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 5 augustus 1995 houdende de algemene organisatie van het hoger onderwijs in hogescholen (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 1 september 1995) ingesteld door de Christelijke Centrale van het Personeel bij het Technisch Onderwijs, met zetel te 1040 Brussel, Oudergemlaan 26, en P. Boulange, wonende te 5002 Saint-Servais, rue des Dominicains 36.

Bij hetzelfde verzoekschrift vorderen de verzoekende partijen eveneens de vernietiging van de artikelen 7, 54, 61, § 2, 63, 69, 85 en 86 van dezelfde norm.

II. *De rechtspleging*

Bij beschikking van 1 maart 1996 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft het Hof de dag van de terechtzitting bepaald op 27 maart 1996.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de in artikel 76 van de organieke wet vermelde autoriteiten evenals aan de verzoekende partijen en hun advocaat, bij op 20 maart 1996 ter post aangetekende brieven.

Bij beschikking van 27 maart 1996 heeft de voorzitter in functie vastgesteld dat rechter L. François wettig verhinderd was en vervangen werd door rechter P. Martens als lid van de zetel.

Op de openbare terechtzitting van 27 maart 1996 :

- zijn verschenen :

. Mr. D. Wagner, advocaat bij de balie te Luik, voor de verzoekende partijen;

. Mr. R. Witmeur, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Franse Gemeenschapsregering;

- hebben de rechters-verslaggevers E. Cerexhe en H. Boel verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord; Mr. D. Wagner heeft verklaard zich te verzetten tegen de neerlegging van een memorie voor de Franse Gemeenschapsregering, om reden dat het Hof, in zijn beschikking tot rechtsdagbepaling voor de debatten over de vordering tot schorsing, geen termijn heeft vastgesteld om, zoals in zijn procedurerichtlijn is bepaald, schriftelijke opmerkingen aan de griffie over te zenden; Mr. R. Witmeur heeft een « memorie in het kader van de vordering tot schorsing » neergelegd;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *Onderwerp van de bestreden bepalingen*

De bestreden bepalingen van het decreet waartegen de vordering tot schorsing is gericht, hebben betrekking op de procedure van oprichting van hogescholen door groepering.

Artikel 7, § 1, bepaalt dat over die groepering een advies moet worden uitgebracht door de representatieve organisaties van het personeel.

Artikel 54 organiseert het onderzoek van het voorstel tot groepering in hogescholen door een bij de artikelen 85 en 86 opgericht onderhandelingscomité.

Artikel 85 belast de raad voor onderwijs en vorming beoogd door het decreet van de Franse Gemeenschap van 12 juli 1990 met de oprichting van dat onderhandelingscomité.

Artikel 86 bepaalt de samenstelling ervan: een vertegenwoordiger van elke interprofessionele vakvereniging maakt er deel van uit.

IV. *In rechte*

- A -

Verzoekschrift

Ontvankelijkheid

A.1. De eerste verzoekende partij is een vakvereniging die geen rechtspersoonlijkheid heeft, aangezien zij een feitelijke vereniging is. Het Hof heeft aan de feitelijke verenigingen die optreden in aangelegenheden waarvoor zij wettelijk als afzonderlijke entiteiten worden erkend, evenwel de bekwaamheid toegekend om een beroep tot vernietiging in te stellen (arrest nr. 10/96).

Aangezien de bestreden bepalingen handelen over de betrekkingen tussen de vakverenigingen en de openbare overheden, alsmede over de medewerking van de representatieve organisaties aan het opstellen van regels die door de wet van 19 december 1974 beoogde aangelegenheden raken, dient de eerste verzoekende partij te worden gelijkgesteld met een persoon die bekwaam is om voor het Hof in rechte te treden en doet zij blijken van het vereiste belang bij haar beroep.

De tweede verzoeker is algemeen secretaris van de Christelijke Centrale van het Personeel bij het Technisch Onderwijs. Hij heeft ambtshalve de hoedanigheid en het belang om zijn beroep in te stellen.

Enig middel

A.2.1. Het middel is afgeleid uit de schending van artikel 87, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals zij is gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988. De bestreden bepalingen maken inbreuk op de bevoegdheid van de federale Staat.

A.2.2. Artikel 7 van het decreet organiseert het overleg betreffende het pedagogisch en sociaal-cultureel project. Dat project bevat aangelegenheden die beoogd zijn door de wet van 19 december 1974 tot regeling van

de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel. De uitvoering van dat project is immers onderworpen aan een controle en kan het voorwerp uitmaken van sancties. Derhalve kunnen het overleg en de onderhandeling over die aangelegenheden enkel worden geregeld door de federale Staat, krachtens artikel 87, § 5, van de wet van 8 augustus 1980.

A.2.3. Artikel 54 van het bestreden decreet, dat het onderzoek van het voorstel tot groepering in hogescholen door een onderhandelingscomité organiseert, en artikel 63, dat het onderzoek van het fusievoorstel door hetzelfde comité organiseert, alsmede de artikelen 85 en 86 van hetzelfde decreet, die dat comité oprichten en de samenstelling ervan bepalen, behoren ook tot de werkingssfeer van de wet van 19 december 1974 en maken bijgevolg ook inbreuk op de bevoegdheden van de federale Staat.

A.2.4. Artikel 61, § 2, van het bestreden decreet regelt het overleg betreffende de fusievoorstellen van de hogescholen. Dat overleg moet plaatsvinden binnen de sociale raad en de pedagogische raad. Het fusievoorstel bevat echter aangelegenheden die door de voormelde wet van 19 december 1974 zijn beoogd. De bepaling van het decreet maakt bijgevolg inbreuk op de bevoegdheden van de federale Staat.

A.2.5. Artikel 69 van het decreet staat de inrichtende macht van de hogescholen toe overlegorganen op te richten. In zoverre die organen bevoegdheden zouden kunnen uitoefenen die door de wet van 19 december 1974 en het koninklijk besluit van 28 september 1984 aan het overlegcomité zijn voorbehouden, maakt het decreet van de Franse Gemeenschap inbreuk op de bevoegdheden van de federale Staat.

Ten aanzien van het nadeel

A.3. Sommige van de bestreden bepalingen, en inzonderheid die betreffende de procedure van oprichting van hogescholen door groepering (artikelen 7, § 1, 54, 85 en 86) zullen lang voordat over het beroep tot vernietiging uitspraak zal zijn gedaan, definitief uitwerking hebben.

De schending van de bevoegdheidsregels in vakbondsangelegenheden ontzegt aan de verzoekende partijen de uitoefening van hun prerogatieven en brengt hun een moeilijk te herstellen ernstig nadeel toe. Als gevolg daarvan zullen de personeelsleden die door de verzoekende partijen worden vertegenwoordigd en wier belangen door hen worden verdedigd, eveneens onomkeerbaar verstoken zijn van de waarborgen van de onderhandeling en het overleg.

Antwoord van de Franse Gemeenschapsregering

A.4. De Franse Gemeenschapsregering heeft ter terechtzitting de ontvankelijkheid van het beroep betwist; in ondergeschikte orde, heeft zij het bestaan van een risico van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel betwist en, in meer ondergeschikte orde, de gegrondheid van het middel.

- B -

Ten aanzien van de « memorie neergelegd in het kader van de vordering tot schorsing »

B.1. De « memorie » van de Franse Gemeenschapsregering « in het kader van de vordering tot schorsing », tegen welke neerlegging de verzoekende partijen zich ter terechtzitting hebben verzet, kan slechts als een pleitnota worden beschouwd.

Ten aanzien van de vordering tot schorsing

B.2. Naar luid van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof dient aan twee grondvoorwaarden te zijn voldaan opdat tot schorsing kan worden besloten :

- de middelen die worden aangevoerd moeten ernstig zijn;
- de onmiddellijke uitvoering van de bestreden maatregel moet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kunnen berokkenen.

Daar de twee voorwaarden cumulatief zijn, leidt de vaststelling dat één van die voorwaarden niet is vervuld tot verwerping van de vordering tot schorsing.

Ten aanzien van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel

B.3. De verzoekende partijen vorderen, op de laatste dag van de termijn, de schorsing van de bepalingen van het decreet waarvan het merendeel reeds in werking is en die betrekking hebben op de procedure van oprichting van hogescholen. Zij betogen dat die bepalingen « lang voordat over dit beroep tot vernietiging uitspraak zal zijn gedaan, definitief uitwerking zullen hebben ». Zij voegen daaraan toe : « de schending van de bevoegdheidsregels in vakbondsangelegenheden ontzegt de verzoekende partijen de uitoefening van hun prerogatieven en brengt hun een moeilijk te herstellen ernstig nadeel toe. Het zal immers niet mogelijk zijn de onderhandelings- en overlegprocedures betreffende de tot stand gebrachte groeperingen opnieuw te openen en aldus zullen de verzoekers onomkeerbaar verstoken zijn van hun prerogatieven met betrekking tot de oprichting van hogescholen door groepering ». Hetzelfde zou gelden, als gevolg daarvan, voor de personeelsleden die door de verzoekende partijen worden vertegenwoordigd.

B.4. Het Hof stelt vast dat de bestreden bepalingen een vakbondsoverleg organiseren. Die bepalingen, en inzonderheid artikel 7, § 1, van het decreet van 5 augustus 1995, schrijven immers voor dat het voorstel van pedagogisch project betreffende de groepering van hogescholen voor overleg moet worden voorgelegd, met name aan de representatieve organisaties van de

personeelsleden. De verzoekende partijen tonen niet aan in welk opzicht het overleg waarin het decreet voorziet, hun een nadeel berokkent.

B.5. Vermits hun verzoekschrift tot schorsing geen gegevens bevat waaruit blijkt dat de onmiddellijke uitvoering van de bestreden bepalingen hun een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, voldoen de verzoekende partijen niet aan de tweede voorwaarde waarin artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 voorziet. De vordering tot schorsing dient bijgevolg te worden verworpen.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt de vordering tot schorsing.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 18 april 1996.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior